

інформативним і точним, досягти його простоти і дешевизни, отримати своєчасну інформацію про факти господарського життя.

Література

1. Бутинець Ф.Ф. Історія бухгалтерського обліку: В 2-х частинах. Ч. I: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів спеціальності 7.050106 "Облік і аудит" / 2-е вид., доп. і перероб. - Житомир: ПП "Рута", 2001. - 512 с.
2. Історія бухгалтерського обліку/Мирослав Остапюк/278 стр./2009 р./2-е видання.
3. Історія обліку, аналізу та аудиту /Яремко І.Й., Лемішовська О.С./ 236 стр./2018 рік/Видавництво Львівської політехніки.
4. Облік та перевірка звітності про сталий розвиток підприємств / М. Скрипник, Н. Радіонова, Т. Власюк, С. Бондаренко, О. Григоревська // Бізнес-огляд ІВІМА. - 2019. - Вип. 2019. - С. 1-10.

УДК 657

Шевченко Л.В., студентка, Саюн А.О., к.е.н., доцент
Київський національний університет технологій та дизайну

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ТА НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ БЕЗГОТІВКОВИХ РОЗРАХУНКІВ В УКРАЇНІ

Бухгалтерський облік безготівкових розрахунків має важливе значення для правильної організації грошового обігу та організації розрахунків, а також в зміцненні платіжної дисципліни і в ефективному використанні фінансових ресурсів суб'єктів господарювання. Розрахункові рахунки відкриваються господарюючим суб'єктам, які мають власні оборотні кошти і самостійний баланс. Кількість розрахункових рахунків, необхідних для здійснення господарських операцій, і банки вибирає їх власник. З розрахункових рахунків

господарюючі суб'єкти можуть здійснювати всі види касових, розрахункових та кредитних операцій.

Все більшої популярності набуває здійснення безготівкових операцій за допомогою платіжних карток. Загальна кількість операцій з використанням платіжних карток, емітованих українськими банками, на початок 2020 року становила 5 057,3 млн. шт., а їхній обсяг – 3 576,7 млрд. грн. У порівнянні з початком 2019 року кількість зазначених операцій зросла на 29,2%, а сума – на 24,3%. За кількістю операцій переважають безготівкові – 4 167,1 млн. шт. (82,4%), тобто безготівковими є вісім із десяти операцій із платіжними картками. Обсяг безготівкових операцій становить 1 798,3 млрд. грн., що склало 50,3% від усіх операцій із картками. П'ять років тому цей показник становив лише 25%. Найбільша кількість операцій із використанням карток припадає на розрахунки в торговельних мережах – 51,2 %, за обсягами домінують перекази з картки на картку – 42,4 %. Водночас регіональний розподіл термінальної мережі на території України залишається нерівномірним. За кількістю платіжних карток та платіжних пристроїв для їх обслуговування домінують Київ, Дніпропетровська та Харківська області [1].

Тому виникає потреба у чіткому нормативно-правовому регулюванні безготівкових розрахунків на законодавчому рівні. Закон України «Про банки і банківську діяльність» [2] визначає структуру банківської системи, і всі засади створення, діяльності та ліквідації банків. Нормативний акт Національного банку України «Інструкція про порядок відкриття, використання і закриття рахунків у національній та іноземних валютах» [3] регулює порядок відкриття та закриття банківських рахунків, а також особливості здійснення безготівкових розрахунків за окремими клієнтськими рахунками. Закон України «Про платіжні системи та переказ коштів в Україні» [4] визначає загальний порядок ведення переказів коштів у межах України, порядок ведення нагляду за платіжними системами та відповідальність суб'єктів за здійснені порушення. Закон України «Про валюту і валютні операції» визначає правові засади здійснення операцій з валютою, її регулювання та нагляду, права та обов'язки суб'єктів валютних операцій та відповідних установ, а також Законом встановлено відповідальність за порушення ними валютного законодавства [5].

Отже, безготівкові платежі демонструють тенденції до сталого розвитку та розповсюдження, а нові форми та напрями безготівкових розрахунків продовжують стрімко розвиватися, тому облік безготівкових розрахунків потребує чіткого та суворого регулювання з боку вітчизняного законодавства.

Література

1. Офіційний сайт Національного банку України. URL: <https://bank.gov.ua/news/all/tretina-bezgotivkovih-rozrahunkiv-platijnimi-kartkami-u-pos-terminalah-vidbuvayetsya-bezkontaktно>

2. Про банки і банківську діяльність: закон України від 7 грудня 2000 року № 2121-III. Відомості Верховної Ради України. 2001 р. № 5-6. 30 с.

3. Інструкція про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті: постанова Правління Національного банку України від 21.01.2004 року №22. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0377-04#n22>

4. Про платіжні системи та переказ коштів в Україні: закон України від 5 квітня 2001 року № 2346-III. Відомості Верховної Ради України. 2001 р. № 29. 137 с.

5. Про валюту і валютні операції: закон України від 21 червня 2018 року № 2473-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19>